

afsluttende prøver kan differentieres efter elevernes interesser og øvrige forudsætninger.

Det synes herved forudsat, at der ikke kan gennemføres en differentiering eller opdeling af eleverne inden for de obligatoriske („centrale“) fag, men dette har utvivlsomt ikke været meningen. Det hedder herom i bemærkningerne til beslutningsforlaget:

„Såvel hensynet til elevernes videre uddannelse som ønsket om at motivere eleverne for arbejdet i skolen taler for, at eleverne bør have mulighed for hver især at sætte særligt ind og avancere hurtigere på fagområder, som de har specielle anlæg for. For så vidt det drejer sig om fag, som i kraft af deres betydning for alle elever må være obligatoriske, f. eks. engelsk og regning/matematik, vil det være nødvendigt at tilrettelægge holdundervisning på forskellige niveauer. Det er åbenbart, at man herved i nogen grad bryder med princippet om sammenholdte klasser. På længere sigt må der derfor tilstræbes en sådan pædagogisk differentiering (individualisering) af undervisningen inden for klassens rammer, at niveaugrupperingen begrænses.“

Med hensyn til skoleuddannelsens afslutning hedder det i bemærkningerne, at det bør tilstræbes, at det til sin tid bliver muligt inden for hvert enkelt fag eller fagområde at aflægge prøve på mindst samme niveau som under den gældende ordning.

På denne baggrund har læseplansudvalget i sit notat fremsat følgende forslag til løsning af spørgsmålet om differentiering inden for det enkelte fag:

- a) ingen elevdifferentiering, d. v. s. udelt undervisning i flertallet af fag, herunder dansk og orienteringsfag;
- b) mulighed for elevdifferentiering („niveaudelt undervisning“) i engelsk, tysk og matematik fra 8. klassesetrin og i fysik/kemi fra 9. klassesetrin;
- c) forældre og elever træffer afgørelse om valg af niveau efter skolens rådgivning.

Notatet udtaler sig imidlertid principielt for „en afvikling af den niveaudelte undervisning, som man under de nuværende forudsætninger ikke har ment at kunne se bort fra“ (side 46).

Ministeriet er enig med notatet i, at den såkaldte niveaugruppering af eleverne i al fald bør kunne begrænses til at omfatte fremmedsprog, matematik og fysik/kemi. For de øvrige fags vedkommende, herunder dansk og orienteringsfag, har erfaringerne på grundlag af den i 1969 indførte samlæsningsordning (lovens § 21, stk. 5) vist, at det har været muligt at gennemføre undervisning på 8. og 9. klassesetrin uden nogen opdeling af eleverne. Tilsvarende erfaringer foreligger derimod ikke, eller kun i meget

begrænset omfang, for fagene engelsk, tysk, matematik og naturlære.

Ministeriet er ligeledes enig i, at elevdifferentieringen i de sidstnævnte fag ud fra ønsket om i videst muligt omfang at bevare klassens enhed må søges afviklet inden for en kortere årrække. Når der ikke stilles forslag herom allerede på nuværende tidspunkt, er det fordi dette måtte befrygtes at medføre, at de elever, der har de svageste forudsætninger inden for de pågældende fagområder, i stigende grad ville blive henvist til specialundervisning eller til at søge sig fritaget for at deltage i undervisningen.

Ministeriet kan derimod ikke tilslutte sig forudsætningen om, at undervisningen på de to sideløbende kurser skal kunne have forskelligt indhold derved, at de retter sig mod hver sit uddannelsesmæssigt bestemte mål, hvoraf det ene nødvendigvis må svare til det nuværende realeksamensniveau.

En sådan ordning vil efter ministeriets opfattelse ikke medvirke til, men tværtimod vanskeliggøre den afvikling af elevdifferentieringen, som udvalget selv finder ønskelig. Hertil kommer, at det — ikke mindst inden for de obligatoriske fag— forekommer stødende at opstille forskellige faglige mål for elever på samme klassesetrin. Inden for den obligatoriske grundskole må de uddannelsesmål, der er nødvendige for nogle, være lige nødvendige for alle. Endelig vil en indholdsmæssig adskillelse i højere grad bidrage til den fejlagtige opfattelse, at eleverne inden for hvert af de pågældende fag lader sig gruppere omkring to klart definerede sværheds-,niveauer“. De hidtidige erfaringer viser tværtimod en betydelig overlapning i de afsluttende prøveresultater.

Det bør således alene være omfanget af det undervisningsmæssige stof, der kan variere, og lovforslagets § 8 er udformet i overensstemmelse hermed.

Kun herigennem vil det være muligt at sikre, at en elevs placering på det ene eller det andet kursus ikke i sig selv tillægges betydning for elevens videre uddannelse.

En elev, der har valgt at følge et mindre omfattende kursus, kan iøvrigt meget vel have opnået et større udbytte også i form af et bedre „standpunkt“ end en elev, der har valgt at følge et mere omfattende kursus. Deltagelse i undervisningen på hvert af de to sideløbende kurser må således give den samme formelle kompetence i relation til de umiddelbart efterfølgende uddannelser. Dette vil utvivlsomt også bidrage til, at den enkelte elev placerer sig på det kursus, hvor han har størst tiltro til, at han vil få de bedste muligheder for fremgang i faget.

Til § 9.

Efter den gældende lovs § 17, stk. 4 og 5, er der